

1. Bu testte 10 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdına işaretleyiniz.

1. Osmanlı Devleti'nde azınlık isyanlarının yaşandığı XIX. yüzyılda, hürriyet, eşitlik ve adalet gibi fikirleri savunan Jön Türkler bu isyanları önleyebilmek için farklı bir fikir ortaya koydular. Jön Türklere göre azınlık isyanlarının sebebi padişahın ülkeyi tek başına yönetmesiydi. Jön Türklere göre anayasal düzene geçilmeli, halka temsil hakkının verildiği bir meclis açılmalı ve padişah ülkeyi bu meclisle beraber yönetmeliydi. Jön Türkler bu düşüncelerini kabul etmeyen Padişah Abdülaziz'i tahttan indirerek yerine İkinci Abdülhamit'i getirdiler. İkinci Abdülhamit Kanun-i Esasi adıyla Osmanlı Devleti'nin ilk anayasasını hazırlattı ve meşrutiyeti ilan etti. Anayasa gereğince Mebusan Meclisi açıldı ve bu mecliste Müslümanlarla birlikte azınlıklara da yönetimde temsil hakkı verildi.

Bu bilgiler doğrultusunda Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yönetim biçimi değişmiştir.
- B) Demokratik bir iradenin kurulması yolunda adım atılmıştır.
- C) Yönetimde en etkili unsur halk olmuştur.
- D) Dağılmanın önüne geçilmek istenmiştir.

2. Mustafa Kemal'in dünyaya geldiği Selanik kenti Ege Denizi'ne açılan işlek bir limana sahipti. Aynı zamanda Belgrad, Manastır ve İstanbul gibi gelişmiş şehirlere demir yolu ile bağlanıyordu. Bu durum Selanik'in Avrupa kültüründen etkilenmesini ve gelişmesini sağlamıştı. Devlet kontrolünden uzak olan Selanik, Osmanlı aydınlarının yenilikçi faaliyetler yürüttüğü, gazete, dergi ve kitapların çıkarıldığı, müzik ve tiyatro gibi sanat faaliyetlerinin geliştiği bir kentti.

Mustafa Kemal'in Selanik'te doğması ve büyümesi ona;

- I. Başarılı bir asker olma,
- II. Yeni fikirlere açık olma,
- III. Özgürlükçü bir düşünce yapısına sahip olma,
- IV. Aile hayatını önemseme,

özelliklerinden hangilerini kazandırmıştır?

- A) II ve III B) III ve IV C) I, II ve III D) I, III ve IV

3. XVIII. yüzyılda yaşamış, filozof ve yazar Jean Jacques Rousseau (Jan Jak Russo) tarafından ulusal egemenlik düşüncesi ilk olarak ortaya atılmıştır. Rousseau, egemenliğin tek bir kişiye değil, halka ait olması ve ulus devlet konularında da Mustafa Kemal'i etkileyen düşünürlerden biri olmuştur. Mustafa Kemal, Rousseau'nun Toplum Sözleşmesi adlı eserini okumuş ve önemli bulduğu yerlerin altını çizmiştir. Ayrıca "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." düşüncesinde de Rousseau'dan etkilenmiştir.

Verilen bilgiler doğrultusunda Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. İmparatorlukların devamlılığını desteklemiştir.
- II. Cumhuriyetçi fikirlere sahiptir.
- III. Yönetimin belirli bir sınıfa ait olması gerekliliğine inanmıştır.
- IV. Ulusal iradenin hayata geçirilmesini savunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

A) I ve III	B) I ve IV
C) II ve III	D) II ve IV

4. Osmanlı Devleti Birinci Balkan Savaşı'nda Sırbistan, Karadağ, Yunanistan ve Bulgaristan gibi kısa bir süre önce kendisinden ayrılan devletlerle savaşmıştır. Osmanlı Devleti bu savaşta tüm cephelerde yenilgi alarak, büyük toprak kayıpları yaşamıştır. Bu savaşta Osmanlı ordusu İttihatçılar ve İtilafçılar olarak iki gruba ayrılmıştır. Particilik yapan Osmanlı subayları arasındaki emir komuta zinciri zayıflamıştır. Ayrıca ordunun ulaşım ve ikmal hatlarının da yeterli olmaması başarısızlığı beraberinde getirmiştir.

Bu durum değerlendirildiğinde Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenir?

- A) Balkan toprakları gözden çıkarılmıştır.
- B) Ordudaki siyasi çekişmeler yenilgiye neden olmuştur.
- C) Ümmetçilik anlayışı birleştirici gücünü kaybetmiştir.
- D) Toplumsal alanda ikilikler yaşanmıştır.

5. Sanayi Devrimi'ni gerçekleştiren İngiltere, Birinci Dünya Savaşı'ndan önce büyük bir sömürge imparatorluğu kurmuştur. Siyasi birliğini geç tamamlayan Almanya ise gelişen sanayisi için ham madde ve pazar arayışına girmiş, gözünü İngiliz sömürgelerine dikmiştir. Almanya diğer yandan, zengin bir kömür havzasına sahip olan Alsas–Loren Bölgesi'ni Fransa'dan almıştır. Fransa ise bu bölgeyi Almanya'dan geri alabilmek için İngiltere ile yakınlaşmıştır.

Paragrafta verilen bilgiler değerlendirildiğinde Almanya için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yayılmacı bir politika izlemiştir.
- B) İstekleri büyük devletlerin çıkarlarına ters düşmüştür.
- C) Ekonomik gücünü artırmak istemiştir.
- D) Dünya barışını korumak ve katkıda bulunmak istemiştir.

6. Almanya, Birinci Dünya Savaşı'nda bir yandan İngiltere ve Fransa ile diğer yandan Rusya gibi büyük ve güçlü devletlerle mücadele etmiştir. Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'na girmesiyle Kafkas, Kanal, Çanakkale, Irak-Basra, Hicaz-Yemen ve Suriye-Filistin gibi yeni cepheler açılmıştır. Bu durum Almanya'nın Avrupa'daki savaş yükünün hafiflemesini ve savaşta rahat bir nefes almasını sağlamıştır.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'na katılması aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) ABD'nin savaşa girmesine
- B) Yeni siyasi ideolojilerin ortaya çıkmasına
- C) Savaşın daha geniş bir alana yayılmasına
- D) İtilaf Devletlerinin savaşı kaybetmesine

7. ve 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Fakat o ayın daha sonraki cuma günü Sultan Ahmet mitingi oldu. Bu 6 Haziran 1919'a rastlar. Sultan Ahmet Meydanı'na, Fuad Paşa Türbesi Sokağı'na girdim, Yanımda kaç kişi vardı, beni kim götürüyordu, bilemiyorum. Kalbim o kadar atıyordu, yürürken sallanıyordum. Fakat meydanın başına gelip de kalabalığı görünce bana sükûnet geldi.

Önce minarelere hitap ederek onlardan şanlı tarihimizin devam ettirilmesini istiyordum. Bu konuşmanın bir cümlesi millet arasında vecize yerini aldı:

“Milletler dostumuz, hükûmetler düşmanımızdır.” Bunu söylerken Halide, demokrat esaslara bağlı hakikî bir Müslüman milletin hissini ifade ediyordu. Nihayet, Halide, onların aşağıda söyleyeceğim esaslara bağlı kalacaklarına iki defa yemin etmelerini teklif etti.

1. İnsanlık ve adalet esaslarına sadık kalmak,
2. Hangi şartlar altında olursa olsun, hiçbir kuvvete boyun eğmemek.

Binlerce ses, bir uğultu hâlinde:

– Yemin ediyoruz; diye cevap verdi.

Gök gürlmesini andırır insan sesleri yükseliyor ve Halide'nin ayaklarının altındaki kürsüyü sallıyordu. Aynı zamanda İtilaf Kuvvetlerine bağlı uçaklar minarelerin arasında uçuyor, kalabalığı teftiş eden bir polis vazifesini görüyordu. Âdeta bir dev arı gibi vızıldayan bu makineler bizi korkutmak istiyordu.

Türk'ün Ateşle İmtihanı

Halide Edip Adıvar

7. Buna göre Halide Edip Adıvar, Sultan Ahmet mitinginde Türk halkından aşağıdakilerden hangisini istememiştir?

- A) Bağımsızlıktan ödün vermemelerini
- B) Mücadelelerinde adil olmalarını
- C) Ekonomik ihtiyaçlarını azınlıklardan karşılamalarını
- D) Kin ve nefretten uzak olmalarını

8. Verilen bilgiler doğrultusunda;

- I. İtilaf Devletleri Türk halkının birleşmesinden rahatsızlık duymuştur.
- II. Sultan Ahmet mitingi, millî duyguların canlanması açısından önemlidir.
- III. Osmanlı Devleti, Milli Mücadele'nin en büyük destekçisi olmuştur.
- IV. İstanbul sivil ihtilalciler tarafından ele geçirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılır?

A) I ve II	B) I ve IV
C) II ve IV	D) I, II ve III

9. 23 Temmuz – 7 Ağustos 1919 tarihinde toplanan Erzurum Kongresi'nde alınan bazı kararlar şunlardır:

- Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
- Yabancı işgal ve müdahalesine karşı Osmanlı Hükûmeti görevini yapamaz hâle gelirse millet topyekûn direnişe geçecek ve kendini savunacaktır.
- Osmanlı Hükûmeti vatani koruyamaz ve istiklalini sağlayamazsa geçici bir hükûmet kurulacaktır.
- Kuvâ-yı Millîye tek kuvvet olarak tanınacak ve millî irade hâkim kılınacaktır.
- Manda ve himaye kabul edilmeyecektir.
- Mebusan Meclisi derhal açılacak ve hükûmet işleri meclis tarafından denetlenecektir.

Alınan kararlara bakılarak;

- I. Kayıtsız ve şartsız tam bağımsızlık ilkesi vurgulanmıştır.
- II. Osmanlı Hükûmeti'nin denetlenmesi amaçlanmıştır.
- III. Yönetim şeklinin değişeceğine işaret edilmiştir.
- IV. Tüm yurt bir bütün olarak gösterilmiştir.

verilenlerden hangileri söylenir?

A) I ve III

B) I, II ve III

C) II, III ve IV

D) I, II, III ve IV

10. Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Türk halkının Milli Mücadele yemini olarak kabul edilen Misak-ı Millî ile Türk yurdunun sınırları çizilmiş, kapitülasyonlara karşı çıkılmış ve ulusal egemenliğin önemi vurgulanmıştır.

Misak-ı Millî kararlarından hangisi verilen durumlara kanıt olarak gösterilemez?

- A) Tam bağımsızlığın sağlanabilmesi için millî ve ekonomik gelişmemizi engelleyen her türlü siyasî, adlî ve malî sınırlamalar kaldırılmalıdır.
- B) Azınlıkların hakları, yabancı devletlerdeki Müslümanların da aynı haklardan yararlanmaları şartı ile tanınacak ve sağlanacaktır.
- C) Mondros Ateşkes Anlaşması imzalandığı sırada işgal edilmemiş olan bölgelerin tümü, ayrılmaz bir bütündür.
- D) Batı Trakya'nın durumu, orada yaşayan halkın serbestçe verecekleri oylarla belirlenmelidir.